

[Kirkegaard.]

i fremtiden, og det går jeg ind for. Men den indbyrdes solidaritet mellem grønlænderne kan vi ikke undvære.

En stadig bedre undervisning og uddannelse er særlig nødvendig i en tid, hvor de tekniske hjælpemidler kommer til at spille en stadig større rolle i produktionsprocessen, og det er da også mit indtryk, at grønlænderne selv er klar over, at det er i industribyer, i industrisamfund, fremtidens økonomiske vækst skal sikres. Kun i de noget større byer kan det være økonomisk forsvarligt og overkommeligt at skaffe befolkningen de sociale og sundhedsmæssige institutioner, som vi henede anser for en selvfølge. Sådanne institutioner giver hver enkelt familie et mål af sikkerhed i den daglige tilværelse, som ikke kan opbygges på pladser, hvor der kun bor relativt få familier.

En bedre undervisning er også en forudsætning for håndværkets trivsel. Grønlænderne kan selvfølgelig bygge f. eks. deres egne huse og institutioner med videre, lettest naturligvis når vi fortsætter med at have en passende stab af specielt sagkyndige til rådighed til vejledning og tilrettelæggelse af mere krævende arbejder, og jeg kan ikke tænke mig, at nogen hverken i Grønland eller her vil rette indvendinger imod, at sådanne fuldt eller særligt uddannede folk får et større samlet vederlag end den gængse arbejds løn på stedet, og det hvad enten det drejer sig om opgaver af teknisk karakter eller inden for den offentlige administration.

Endelig vil jeg så gerne nævne, at jeg regner med, at den stadig forbedrede undervisning i skolen vil give flere og flere grønlændere lyst til at uddanne sig til ledende stillinger inden for både erhvervslivet og den offentlige administration. Jeg tror, begge dele vil blive til gavn for den grønlandske befolkning.

Det er mit indtryk, at det meget omfattende lovforslag, som vi her behandler, danner et godt grundlag for fortsat fremgang for den grønlandske befolkning, og derfor kan jeg på mit partis vegne anbefale, at det gennemføres.

Vivike: Det lovforslag, der her er til behandling, er en del af et skitseforslag, som sidste år blev vedtaget i Grønlandsudvalget

af 1960, et forslag, som indeholder mange ting og også gode ting, f. eks. en lønforhøjelse på 12-15 pct. til de grønlandske arbejdere, en forbedring af fiskernes indhandlingspriser, indførelse af børnetilskud i Grønland, et statstilskud til den grønlandske landskasse til bestridelse af den sociale forsyning, hvad landskassen hidtil ikke har fået, og endelig en forøgelse af boligstøtten med 1 mill. kr. om året.

Alle disse ting er blevet velvilligt modtaget overalt, men anderledes ligger det med dette forslag til en tjenestemandslov for Grønland. Det har ikke i Grønland fået en udpræget velvillig modtagelse, uanset at det er et fremskridt i forhold til den lov, vi har i øjeblikket, hvor det jo er sådan, at grønlændere med samme uddannelse og samme arbejde har 20 pct. mindre i løn end den dansker, han sidder eller står ved siden af.

Dette lovforslag er imidlertid meget upopulært. Det er rigtigt, at landsrådet på sit forrige møde tiltrådte forslaget, men på det sidste landsrådsmøde blev der stillet forslag om, at man meddelte folketinget en beklagelse af, at man havde tiltrådt forslaget. Dette forslag blev ganske vist ikke vedtaget, men det betyder, at der blandt flere landsrådsmedlemmer er store betænkeligheder ved lovforslaget. Den eneste trykte avis, vi har i Grønland, Grønlandsposten, vender sig kraftigt imod forslaget, og navnlig blandt den grønlandske befolkning møder det en stærk modvind, ikke mindst blandt den del af ungdommen, der har eller er ved at få en højere uddannelse. Og her er jo en ting, vi ikke må glemme, nemlig at det er ungdommen, der tegner Grønlands fremtid.

Det, der gør, at lovforslaget mødes med en så stærk og forståelig harme i grønlandske kredse, er indholdet af det såkaldte fødestedskriterium, som betyder, at hvis en mand er født i Grønland, så skal han have mindre for sit arbejde, end hvis han er født uden for Grønland, uanset at han er mere effektiv, for så vidt som han behersker begge sprog, hvad det jo ikke er almindeligt at danskere gør.

Der er i de senere år sket en forøgelse af spændingen i forholdet mellem Danmark og Grønland, mellem danskere og grønlændere, og navnlig i de sidste år har denne forøgelse af spændingen været meget stærk, synes jeg.